

Jelölt neve: **Polyák Imre**

Disszertáció címe: **A költségvetési számvitel „accruals” szemléletének aktuális kérdései, és alkalmazhatósága Magyarországon**

Doktori iskola: **Gazdasági folyamatok elmélete és gyakorlata**

Vezetője: **Dr. habil. Gidai Erzsébet DSc**

Program: **Pénzügyi program**

Programvezető: **Dr. habil. Báger Gusztáv CSc**

Tudományág: **Közgazdaságtudomány**

Témavezető: **Dr. Nyikos László CSc**

1. A TÉMA AKTUALITÁSA

Hazánk államszámviteli paradigmája revízió alatt áll. A disszertációban felvetett tézisekkel arra vállalkozik a szerző, hogy feltérképezze ezt a napjainkban előkészítés alatt álló, a közeljövőben elindítandó folyamatot. A disszertációban a következtetések a legfrissebb hazai és nemzetközi szakirodalom felhasználásával kerültek megfogalmazásra. A téma aktualitása ebből is következik, hiszen, mint az tapasztalható, az accruals szemlélet államszámviteli alkalmazhatóságával kapcsolatosan még mindig komoly vita folyik nemzetközi szakmai körökben is.

A kutatások során a szerző feldolgozta az áttért államok tapasztalatait, és bemutatta a megjelenő innovatív számviteli eredményeket. A cél egy hazánk számára kialakítható, lehetséges reform-út kidolgozása volt, valamint, megjeleníteni a kockázati tényezőket és az esetleges célmegjelöléseket, amelyek az egész reform sikerét veszélyeztethetik. Tekintettel kell lenni azonban arra is, hogy az egyes államokban az elszámoltatási reform gyakran egy sokkal szélesebb körű folyamat részeként valósul meg, ennek megfelelően a lefolyása, fogadtatása és utólagos értékelése is egyedi, így nem biztos, hogy egy az egyben alkalmazható „receptet” lehet alkotni hazánk paradigmális áttérésére. Ennek ellenére célszerű, és az előzetes vizsgálódások alkalmával feltétlenül szükséges is a foratókönyvet megalkotni. Ez ugyanis a záloga a hatékony és körültekintő megvalósításnak.

Ehhez rendelkezésre állnak különböző támogató tanulmányok. A nemzetközi szakmai szervezetek segítségét igénybe lehet venni, és fel lehet használni a korábbi tapasztalatokat.

Az előkészítés során a legnagyobb kihívást a gondos ütemezés jelenti, az új rendszer bevezetésének úgy kell végbemennie, hogy – az egyes intézmények esetén mindenképpen – el kell kerülni, hogy elszámolási űr keletkezzen, vagyis a folyamatos elszámoltathatóságot biztosítani kell.

2. A KUTATÁS CÉLJA

A szerző elsődleges célja a kutatás során az accruals szemlélet hazai bevezethetőségének tanulmányozása. Azt is be kell azonban mutatni, és alá kell támasztani, hogy a jelenlegi elszámolási rendszer nem megfelelő. Az értekezés alapján leszögezhető, hogy az elsődleges probléma a jelenlegi elszámolási rendszerben, hogy a szemléletben nincsenek benne a hatékonysági indikátorok.

A téma vizsgálatakor érdemes áttekinteni, milyen új hatóokok jelentek meg, ami miatt a változtatás elkerülhetetlenné vált. Ami első közelítésben megváltozni látszik az utóbbi időben, a korszerű menedzsment-gondolkodás és az ebből fakadó információs igény megjelenése az állami intézmények irányításában.

Az áttérés előkészítésekor figyelembe kell venni azonban a hagyománybeli eltéréseket is, hiszen ezek vezettek korábban a különböző gyakorlati megvalósuláshoz. A hagyománybeli eltérések viszont hatással lehetnek az új rendszer legitimitására és az átállítási folyamat lefolyására is. Ezért mindenekelőtt célszerű megvizsgálni a számviteli és elszámoltatási gyökereket, külön hangsúlyt fektetve az ellenőrzési intézményekre a XIX. századtól kezdve.

A nemzetközi számviteli konvergencia keretében a különböző gazdasági entitásokra vonatkozó előírások folyamatosan közelednek egymáshoz. Ennek a közeledésnek az okait is figyelembe kell venni,

hiszen – bár sajátosan – az állami intézményekre is hasonló erők hatnak.

A dolgozat központi témája az accruals szemlélet adaptálása és beépítése a költségvetési elszámoltatásba. Ennek keretében természetesen tekintettel kell lenni a különböző állami berendezkedések sajátosságaira. A reformtörekvések más-más módon jelennek meg az egyes politikai struktúrák esetén.

A paradigmális változtatás egy nagyobb kiterjedésű gazdasági szereplőnél mindig konfliktusokkal jár, és ezt a folyamat során tudni kell kezelni. Fontos ugyanakkor azt is tekintetbe venni, hogy gyakori a kisebb-nagyobb visszarendeződés, ezért elengedhetetlen a megfelelő ütemezés. Ismertek a technikák, amelyekkel mederben lehet tartani a folyamatot. A disszertációban megjelennek olyan módszerek, amelyekkel a reform dinamikáját befolyásolni lehet. El kell kerülni a jelenlegi egészségügyi reformban tapasztalt stratégiai hibákat, a reformtörekvésnek egyértelműnek és határozottnak kell lennie, és széleskörű társadalmi konszenzusnak kell öveznie. A visszarendeződés ellen úgy lehet legjobban védekezni, ha a változásokat a szervezetek számára már véglegesként definiáljuk. Ehhez azonban az is kell, hogy a botránypolitizálás kerülje el a folyamatot.

Legfontosabb államszámviteli sajátoságként azt kell figyelembe venni, hogy a költségvetési elszámoltatásban sokkal nagyobb jelentősége van a folyamatos ellenőrzésnek. Emiatt a reform lefolytatása során fontos szempont a transzparencia folyamatos fenntartása.

3. TÉZISEK

1. A jelenlegi hazai államszámviteli rendszer nem hatékony

A számviteli rendszer hatékonyságának mérésére definiálható egy általánosan elfogadott kritériumrendszer. A számviteli elszámolás általánosan elfogadott funkciója az információszolgáltatás, amit megfelelő hatékonysággal kell hogy betöltsön: a lehető legkisebb ráfordítással, megfelelő színvonalú, pontosságú, szerkezetű információt kell biztosítani. A beszámolókkal szembeni általános igény, hogy az a gazdálkodó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet adjon.

A disszertáció tartalmazza a jelenlegi államháztartási elszámolási rendszerünk fontosabb szabályait, ez alapján levezethető, hogy a hatékonysági kritériumok nem teljesülnek, hiszen:

- a bemutatott statikus adatok (vagyoni és pénzügyi helyzet) csak korlátozott megbízhatósággal jelennek meg (nincs zárt rendszer);
- a jövedelmi helyzetet a rendszer nem tudja bemutatni, hiszen csak pénzforgalmi eredményt ad;
- a bemutatott információ tekintetében túl nagy az adminisztrációs teher, tehát túl nagy ráfordítást igényel a számviteli rendszer működtetése.

2. A részleges eredményszemlélet bevezetése javasolt

A disszertációban a szerző bemutatja a számviteli paradigma lehetséges irányait, a tisztán pénzforgalmi szemléletet, a módosított teljesítés szemléletű pénzforgalmi könyvvitelt, a részleges eredményszemléletet és a teljes eredményszemléletet.

Természetesen, a jelenlegi, módosított teljesítés szemléletű pénzforgalmi könyvvitelnek is megvannak az előnyei, hiszen

- a kevésbé hozzáértőknek a pénzforgalmat könnyebb átlátni, a politikai döntéshozók jobban megértik a struktúrát;
- a költségvetés is pénzforgalmi szemléletben készül, ez alapján komoly érv, hogy a számviteli rendszer szemlélete legyen konzisztens a költségvetéssel;
- a teljesítés szemlélettel külön kezelni kell a finanszírozási problémákat, ami a pénzforgalmi szemlélet esetén könnyebben megoldható;
- elvileg ez az elszámolási mód is ad vagyoni adatot, és az előirányzat és előirányzat-teljesítés nyilvántartása által a költségvetés teljesülését is nyomon lehet kísérni.

A disszertációban világosan megfogalmazásra kerül a szerző véleménye a jelenlegi, pénzforgalmi elszámolásról:

- nincs lehetőség összehasonlításra az egyes gazdálkodók esetén, így nincs ösztönzés a hatékonyabb működésre;

- könnyű a manipulálhatóság a kifizetések csúsztatásával;
- nincs zárt rendszerű állományi nyilvántartás;
- a pénzügyi helyzetet, likviditást nem lehet megbízhatóan kimutatni;
- a korszerű menedzsment funkciókat nem lehet bekapcsolni a rendszerbe, amíg az általános elemzési eljárásokkal nem tudjuk minősíteni a gazdálkodók működését;
- nincs lehetőség pontosan mérni – a pénzforgalmi elszámolásban – a közszolgáltatások önköltségét. Ez viszont visszahat az államháztartási hatékonyságra.

Hozzá kell tenni, elvileg elképzelhető plusz információs szintként bevezetni a pénzforgalmi szemléletű elszámoltatásba is az önköltséget, erre vonatkozóan is vannak kísérletek. A probléma ezzel is az, hogy nem lesz zárt rendszerű a nyilvántartás, és további adminisztrációs terhet jelent. A jogszabály a fejlett nyilvántartási rendszerek miatt engedi a folyamatos állományi könyvelést is (ezek a rendszerek nem tudnak „nem könyvelni”), ezt azonban kötelezővé tenni nem lehet.

3. A teljesítménymutatók kialakíthatók és kialakítandók

A gazdálkodók működésére megfelelő indikátorokat kell használni. A társadalomnak érdeke, hogy meg lehessen jeleníteni az egyes közszolgáltatások erőforrás-szükségletét. Ezzel maga a működés is hatéko-

nyabbá válna, és minősíteni lehetne az állami és a versenyszektorbeli hatékonyságot.

A teljesítmény méréséhez a legegyszerűbb a versenyszektorbeli felfogás szerint felépíteni a rendszert. (Az IPSAS-ok is ennek szellemében születtek!) Ennek keretében először érdemes a teljesítmény mérési egységét meghatározni, vagyis a gazdálkodó által előállított terméket vagy közszolgáltatást. Ezek után meg lehet határozni erre az egységre az erőforrás-felhasználást, azaz, a mérési egység önköltségét kell megjeleníteni.

A fenti önköltség meghatározhatóságának feltétele, hogy adott legyen az összehasonlítható bázis, vagyis a rendszert csak accruals szemléletben lehet felépíteni. (Ellenkező esetben „önköltségről” nem is beszélhetünk.)

A teljesítménymutatók képzésénél azonban ügyelni kell a „mutatószám-opportunizmus” veszélyére, azaz, a gazdálkodók esetleg megtanulják kijátszani a mutatókat. Ha például egy iskola teljesítményét a ténylegesen megtartott órák alapján mérjük, könnyű produkálni plusz órákat, hiszen több órát úgy is lehet teljesíteni, ha kisebb csoportokban folyik az oktatás, stb. Ezért ebben az esetben a mérés alapja lehet az egy tanulóra eső tanítási óra.

Ha viszont a mérési egységre meghatározott az önköltség, ez objektív mércéje lesz a hatékony gazdálkodásnak, hiszen az egyes intézményekre összehasonlítható teljesítmény-adathoz jutottunk.

4. Hazánkban az IPSAS-ok bevezetése rövid távon nem lehetséges

A nemzetközi számviteli porondon szemtanúi lehetünk a számviteli egységesítés földrészeken átívelő folyamatának. A nemzetközi standardok rövid idő alatt meghódították a világot. (A fejlesztésük ugyan már 1973-ban elindult, de a valódi terjeszkedés csak az ezredforduló után kezdődött, mikor a döntően diszpozitív szabályozási felfogást feladva, kialakították a standardrendszer arculatát.)

Az IPSAS-ok kifejlesztése a nemzetközi standardok korrekciójával történt. Ez olyannyira igaz, hogy ahol lehetett, ragaszkodtak az IAS/IFRS normaszövegéhez, és a különbségeket kimunkálták az egyes standardok végén. Mégis, egyértelmű, hogy az IPSAS egészen más erővonalak mentén terjed. Amíg a nemzetközi standardok esetén kemény érdekek fűződnek a terjesztéshez, a költségvetési standardok esetén csak áttételesen, a szemlélet alakulásán keresztül jelenik meg az igény a szabályozási paradigma átállítására.

A disszertációban részletesen bemutatásra kerül, melyek a fő gátló tényezők az IPSAS-ok terjedésénél, így az államszámvitel szabályozása sokkal érzékenyebb pont az állami szuverenitás megteremtése szempontjából.

Hazánkban rövid távon éppen ebben jelentkezik a probléma, valamint abban, hogy a számviteli értékmérésben még mindig általános a konzervatív, történeti elvű értékelés.

5. Célként a szabályozás törvényi formáját lehet csak kitűzni

Az IPSAS-ok bevezetési nehézségein azonban túlmutat a szabályozási paradigma változatlansága. Nem csak az jelenti a problémát, hogy nem merjük a számviteli szabályozást országhatáron kívülre helyezni, ennél nagyobb gond, hogy a jogszabályi keretet sem tudjuk úgy lazítani, hogy delegáljuk a szabály-alkotást arra a szintre, ahol a legtöbb információ van.

A szabályozás modernizálása láthatóan nem tekinthető sikeresnek hazánkban. Megjelent az igény már a '90-es évek végén, hogy a törvényi szabályozást még keret-jellegűbbé tegyünk, és a tényleges számviteli szabályokat alacsonyabb szinten, szakértői kézben alakítsuk ki. Ezzel érvényre jutna a szubszidiaritás elve, és sokkal hatékonyabb lenne a számviteli jogalkotás.

Sajnos látható, hogy ez a felfogás a pénzügyminisztériumi döntéshozóknak nem felelt meg. A jogszabály (kormányrendelet) megszületett a magyar standardok létrehozásáról és a feladatkörök lehatárolásáról.¹

Létrehozták a standard-testületeket, melyeknek célja az új magyar számviteli standardok kidolgozása volt. Ki is alakítottak három standardot: a számviteli politikáról, a készlet-elszámolásról és a lízingről. A Pénzügyminisztérium azonban újra és újra megnyirbálta a testü-

---

¹ 202/2003. (XII. 10.) Kormányrendelet: a magyar számviteli standardokról, azok értelmezéseiről és a kapcsolódó eljárási rendről

letek jogkörét, először irányelvvé, majd ajánlássá zsugorítva a létrejött standardok hatályát.

Erre alapozza a szerző azon véleményét, hogy hazánkban még nem elfogadott ez a típusú szabályozás, így – ami egyébként megoldást jelentene az előzőekben jelölt problémára – nincs rövid távon esély hazai költségvetési számviteli standardok kialakítására.

6. A nemzetközi tapasztalatok felhasználásával jelentősen csökkenteni lehet hazánk számviteli reformjának gazdasági és politikai kockázatát.

Az államháztartási paradigma átalakításánál érdemes áttekinteni más országok tapasztalatait. A nyilvántartás átalakítása a rendszer transzparenciáját mindenhol jelentősen javította.

Az accruals folyamatra azonban nem lehet egyértelműen biztos receptet adni. A lebonyolítás menete, időigénye, szükséges lépések, társadalmi konszenzus kérdései függnnek az adott ország berendezkedésétől, hagyományaitól, és a meglévő intézmények stabilitásától. Mégis, érdemes tanulni más országok hibáiból. Az előkészítési fázist le lehet egyszerűsíteni, ha más országok előkészítő folyamatát és azok kimenetét vesszük alapul. Ismerjük a lehetséges utakat, akár a reformok körére, akár a szakaszolásra gondolunk. Fel kell tártani, hogy hazánk esetén lehetséges-e a reformot végrehajtani – gondolok itt a leküzdendő társadalmi ellenállásra –, és hogy rendelkezésre állnak-e a szükséges erőforrások.

Akár az is megoldást jelenthet, ha a bevezetést időben elhúzzuk, ezzel a kockázatot tovább lehet csökkenteni, azonban az elfogadhatatlan, ha már az elején „kicsit akarunk lépni”. (Erre mondják azt, hogy két kis lépéssel nem jutunk át a szakadék fölött.)

Az informatikai részben bemutatásra kerül, hogy milyen elképzelések válhatnak valóra, ha merünk megfelelő elvárásokat táplálni a kialakítandó rendszer iránt.

Azt is érdemes figyelembe venni, hogy a társadalmi ellenállás nem csak hazánk esetében jelent problémát, a visszahúzó erővel más országokban is meg kellett birkózni. A társadalom bevonása azonban a legtöbb helyen sikerült is, ehhez elsősorban konszenzusra van szükség a döntéshozó posztokon.

7. Az informatikai reform során a sziget-rendszereket fel kell váltania a centralizált struktúrának

A szerző az informatikai részben határozottan hangot ad a véleményének, mely szerint az államszámvitel rendszerében egyértelműen törekedni kell az atomizált elszámolás átdolgozására.

Jelenleg az államháztartás aggregált adatai az intézmények egyedi beszámolóira épül. Az elkészült beszámolókat később újra feldolgozva készülnek a konszolidált beszámolók, pl. önkormányzati szinten, majd az államháztartási szintre összesített beszámoló. Ez az eljárás jelentős többletterhet jelent, ugyanakkor az aggregált adat megbízhatósága is csökken.

Nem hatékony, és rengeteg hibaforrást rejt magában, amikor az információ sok-sok lépésben jut el a központi döntéshozóig, és az aggregálási szintek között nincs közvetlen kapcsolat.

A szerző álláspontja szerint meg lehet, és meg kell oldani, hogy az egyes intézmények, és az önkormányzatok illetve önkormányzati intézmények működése is nyomon követhető legyen központi szinten. Az önkormányzatok szintén közpénzzel gazdálkodnak, mégis, láthatjuk, hogy kívül esnek a struktúrán, a pénzgazdálkodásuk sem centralizált, mint a központi szint esetén. Ez egyébként kényes téma az önkormányzati gazdálkodásban, de éppen a közpénz áramlásának nyomon követésére első körben érdemes lenne ezt az államháztartási egységet is bevonni a kincstári körbe.

A számviteli adatszervezés központosítása lehetne a következő fázis. Ennek keretében el kellene érni, hogy az egyedi könyvelési adat harmonizált struktúra szerint kerüljön megszervezésre, ami egy adott államháztartási adatbázisba rendezhető lenne.

A centralizált adatszervezéssel az államháztartásban a közpénzek felhasználásának transzparenciája magasabb szinten valósulna meg, pontosan nyomon követhető lenne. Ezzel ugyanakkor azt is elérjük, hogy minden adatot csak egyszer kell rögzíteni a rendszerben. A megszűnő redundancia így az elszámoltatás hatékonyságát is javítaná, hiszen sokkal kisebb ráfordítások árán lényegesen magasabb színvonalú információt szolgáltatna.

8. A leghatékonyabb a batch folyamat keretében centralizált adatszervezés

Nemzetközi tapasztalatok állnak rendelkezésre a hazánk elszámolásához képest másik végletet jelentő centralizált elszámolási rendszerre.

A szerző kinyilvánított véleménye szerint ennél sokkal könnyebben bevezethető, és sokkal alacsonyabb működési kockázatot rejt magában, ha nem teljesen centralizált rendszert alakítunk ki, hanem időszakos frissítéses adattovábbítással jelenne meg a központosított adatbázisban az elemi adat.

Ellenkező esetben szembe kell nézni sok nagyon jelentős kockázat-forrással, amelyekkel nehezebb megbirkózni:

- a rendszer sokkal sérülékenyebb, egy központi adatbázishiba az egész államháztartási elszámolási rendszert lebénítja;
- sokkal jobban ki van téve a struktúra akár a fizikai, akár a logikai támadásnak, így az adathalászat könnyebben megvalósítható sokirányú on-line kapcsolat esetén;
- a vírusos fertőzésnek is nagyobb a valószínűsége ebben az esetben;
- az adatsérülés esetén végleges adatvesztéssel kell valószínűleg szembenézni, itt legfeljebb az elvesztett adathalmazt lehet csökkenteni időszakos adatmentéssel;
- a centralizált struktúra esetén a hardveres erőforrásokra időszakonként túl nagy terhelés rakódik, ami a védelmi rutinokkal együtt –

gyakorlatilag bármekkora névleges hálózati sebesség mellett – az egész rendszer lelassulását, esetleg leállását okozhatja.

A megoldás ezekre a problémákra az időszakos adatátvitel, azaz a batch processing, amelynek lényege, hogy az egyes kliens-gépek időszakosan továbbítják a központi rendszer felé az újonnan felvitt adatokat. A megoldásnak az is előnye, hogy bizonyos fokig ki lehet mutatni az adatmanipulációt akár a központi adatbázisban, akár a decentralizált tábláknál.

A megoldás hátrányai:

- redundáns adattárolás valósul meg, ami többszörös kapacitást igényel
- a redundancia miatt az adatbázis adminisztráció sokkal nehezebb, esetleges adattábla frissítés esetén egyenként kell a decentralizált táblákat módosítani.

4. ÖSSZEFOGLALÓ KÖVETKEZTETÉSEK

Hazánk elszámoltatási rendszerében sürgős változtatásra van szükség. Fel kell ismerni a pontos és megbízható nyilvántartás és elszámoltathatóság előnyeit. Az elszámoltathatóság a mai politikai közéletben leginkább mint üres politikai frázis van jelen, a szakmai kérdések háttérbe szorulnak. A számviteli rendet pedig szükségszerűen át kell alakítani, ezzel megteremthető, hogy az állampolgárok – az általuk befizetett közpénzek felhasználásáról – megbízható és valós képet kapjanak. Másrészt, arra is ki kell dolgozni a rendszert, hogy a közszolgáltatások hatékonyságát mérni lehessen. Ehhez a belső ellenőrzési rendszer színvonalát is erősíteni kellene.

A szakértőink – élükön a számvevőszék kutatóival – folyamatosan próbálnak hatni a politikai döntéshozókra, a szemléletmód megváltoztatására. Sajnos túl sok eszköz nincs a kezükben, pusztán a kezdeményezés és a jogszabály-előkészítés. Reméljük, a szakmai kérdések is előtérbe kerülnek hamarosan a politikai csatározások mellett.

5. FONTOSABB PUBLIKÁCIÓK

SZERKESZTETT TANULMÁNYKÖTETEK

1. Polyák Imre: *A számviteli értékelés hazánkban és az IAS/IFRS rendszerben, különös tekintettel az IAS 41-es standardra*; Erdei Ferenc III. Tudományos Konferencia, Kecskemét, 2005. augusztus, [pp. 1011-1015], ISBN 9637294554
2. Lentner Csaba – Polyák Imre – Tóth Gergely: *Bankfúziók hatása Közép-Európa Gazdasági Felzárkózására*; Átalakulási folyamatok Közép-Európában, Széchenyi István Egyetem, Jog- és Gazdaságtudományi Kar, Győr, 2005. december, [pp. 43-52], ISSN: 1787-9698
3. Polyák Imre – Tóth Gergely: *Bankszektor szabályozása hazánkban és az IAS/IFRS rendszerében*; V. Alföldi tudományos tájgazdálkodási napok, Mezőtúr, 2006. október 26-27. [pp. 84], ISBN 9630608162
4. Dr. h. Lentner Csaba – Dr. Vágyi Ferenc Róbert PhD – Polyák Imre: *Az eredmény bázisú elszámoltatás az államháztartásban, és oktatási tapasztalatai a Nyugat-Magyarországi Egyetem Pénzügy-Számvitel Intézetében*; Elszámolási célok, feladatok, módszerek és a számvitel oktatása – Tudományos Konferencia Prof. Dr. Kozma András tiszteletére, Debrecen, 2007., [pp. 95-100], ISBN 9789634730262

TUDOMÁNYOS FOLYÓIRATOK

1. Lentner Csaba – Tóth Gergely – Polyák Imre: *A bankfúziók gazdaságélénkítő hatása Magyarországon*; Gazdaság és Társadalom (2005/2), [pp. 64-77], ISSN 08657823
2. Polyák Imre: *Felemás törekvések kudarca*; Medical Tribune: Vita az üdvözítő egészségbiztosítási rendszerről, Merre tovább? Megjelent: 2008.04.10, VI. évfolyam, 7. szám, [pp. 4]

TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEK IDEGEN NYELVEN

1. Polyák Imre: *The IAS and the Hungarian principles*; PhD Hallgatók V. Nemzetközi Konferenciája Miskolci Egyetem 2005. augusztus 14-20; [pp. 245-250], ISBN 9636616779
2. Lentner Csaba – Polyák Imre – Tóth Gergely: *The positive effect's of financial innovation on the hungarian economic*; Régiók a „Kárpát-medencén innen és túl”, [pp. 126-130] Baja, 2007. március

PROCEEDINGBEN MEGJELENT ABSZTRAKTOK

1. Lentner Csaba – Polyák Imre – Tóth Gergely: *EU csatlakozás utáni pénzügyi helyzet a magyar mezőgazdaságban*; Agrárgazdaság, vidék, régiók, multifunkcionális feladatok és lehetőségek, XLVIII. Georgikon napok, Keszthely, 2006. szeptember

KÖNYVEK, KÖNYVFEJEZETEK

1. Polyák Imre: *A számviteli törvényről általában*; Könyvfejezet; Megjelent: Dr. Vágyi Ferenc (szerk.) Lektorált szakkönyv: Adójogi, pénzügyi jogi és számviteli ismeretek, Mobil Kiadó és Grafikai Stúdió Kft., Budapest, 2006. 2. fejezet [pp. 47-108.] ISBN 9637492429
2. Polyák Imre – Szóka Károly – Varga József – Madaras Attila: *A számvitel alapjai*; Könyvfejezet, megjelent: Számviteli alapismeretek, I. kötet; Vasas-Pesti Kft, Miskolc, 2006., [pp. 7-56] ISBN 9638723106

ELEKTRONIKUS KÖNYVEK ÉS KÖZLEMÉNYEK

1. Polyák Imre: *Társasági adó-változások 2007-ben*; 2007. január, megjelent: www.Adozona.hu (a HVG tematikus oldala)
2. Polyák Imre: *Egységes szerkezet – A román vállalkozási szabályok és az adórendszer sajátosságai*; 2007. április 6., megjelent: www.Adozona.hu (a HVG tematikus oldala)
3. Polyák Imre: *Választási lehetőségek – Mitől vállalkozásbarát az olasz adórendszer?*; 2007. augusztus 24., megjelent: www.Adozona.hu (a HVG tematikus oldala)

4. Polyák Imre: *Összefoglalás – Társasági adó: változtak az adó-alap-csökkentő tételek*; 2008. január 29. megjelent: www.Adozona.hu (a HVG tematikus oldala)
5. Polyák Imre: *Van-e jövője az önkéntes egészségpénztáraknak a reform után?*; 2008. március 4., www.Ecoline.hu (a HVG tematikus oldala)
6. Polyák Imre: *Számviteli oktató program és elektronikus könyv – NYME-KTK, Pénzügyi-Számviteli Intézet, 2008.*; Lektorálta: Dr. Vágyi Ferenc Róbert